

FODRÁSZ UJSÁG

FODRÁSZOK ÉS BORBÉLYOK SZAKKÖZLÖNYE.

A BUDAPESTI BORBÉLY-, FODRÁSZ ÉS PARÓKAKÉSZÍTŐ-IPARTESTÜLET TULAJDONA ÉS HIVATALOS LAPJA.

Az ipartestület tagjai a lapot díjmentesen kapják.

ELŐFIZETÉSI DIJ:

Egész évre — — — — —	8 korona.
Fél évre — — — — —	4 „
Negyedévre — — — — —	2 „
Egyes szám ára 40 fill. Kapható a kiadó-hivatalban.	

Felelős szerkesztő:

PAULIK JÓZSEF.

SZERKESZTŐSÉG: VII., Izabella-utca 26—28. ahová a lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény küldendő.

KIADÓHIVATAL: VII., Vörösmarty-utca 17., ahová minden pénzküldemény és a lapra vonatkozó felszólamlások intézendők.

Megjelenik minden hó 1-én és 15-én.

Az ipartestület telefonszáma 88—13.

Nagy értekezletünk.

(P.) A fodrázmesterek f. hó 10-én tartott nagy értekezletén a szaktársak szép számmal jelentek meg, hogy a munkarend ügyében tiltakozásuknak kifejezést adjanak.

Munkarendünk, kalváriáját járó utjában, ismét egy stációhoz ért. Augusztus hóban az államtitkár-nál járt nagy küldöttségünk azon kérelemmel, hogy azon sérelmes rendelkezését, melylyel a gőzfürdőket kivette a munkarendből, helyezze hatályon kívül. Kérésünk eredménye az, hogy a kereskedelem-ügyi kormány, kivánságunkat ismét leküldötte a fővárosnak, hogy a törvényhatóság újból szabályszerű tárgyalás alá vegye.

Eredménynek ez is eredmény, de nem valami fényes, az bizonyos. Mert oda került vissza munkarendünk ismét, a hol a legnagyobb igazságtalansággal, — hogy ne mondjam, jogtalansággal, — bántak el legelőször, a fürdővállalatok érdekében.

Munkarendünk az ipartörvény 140. §-ának alapján alkottatott. A mely paragrafus szerint „a testületnek joga van általánosan kötelező szabályok létrehozatala céljából javaslatot előterjeszteni a törvényhatósághoz“. A törvény e paragrafusa szerint azt a törvényhatóság, mint szabályrendeletet tárgyalja s hozzájárulás esetén jóváhagyás végett felterjeszti a kereskedelemügyi miniszterhez.

Tehát a törvény nyiltan kimondja, hogy az általánosan kötelező kell, hogy legyen. Nem ösmer kivételt még gazdag vállalkozókkal szemben sem. És mit látunk? A törvény ellenére, egy gazdag fürdővállalkozó érdekében munkarendünket kiforgatták humanus hivatásából. Ehhez pedig törvényes joga, sem a törvényhatóságnak, sem a kereskedelemügyi kormánynak nincsen. Mert talán a kancsuka hazájában lehet valakire reá oktrojálni oly szabályzatot, mely érdekei ellen szólnak, de még

ott sem merik azt a tételt törvényre való hivatkozással tenni.

Igazunk tudatában, törvénnyel a kezünkben, tiltakoztunk ez ellen a legutóbbi nagy értekezletünkön is. Mi, adófizető kispolgárok, akiket léptenyomon a törvény szentségére oktatnak, nagy tisztelettel és alázattal hajlunk meg minden tételes törvény előtt, de a letűnt deres világ korszakában, furcsát gondolnánk, ha ez a törvény csak a kis adófizető alanyokra birna erővel, míg a tőke felett magasan elszármalna, hogy mentől jobban tudja kiszipolyozni, a verejtékkel dolgozó kisemberek erejét.

Ezen tudat lebegett a nagy értekezlet szeme előtt, midőn ez ellen méltóságosan adott kifejezést. Igazunk tudatában humanusan járunk el a tévelygőkkel szemben s elmegyünk az engedékenység legvégső határáig, hogy békés és igazságos megegyezésre jussunk.

A nagy értekezlet határozata értelmében, külön-külön felvilágosítjuk a bizottságokat, azoknak tagjait, valamint a törvényhatóságot, hogy kérelmünk jogos, törvényes és igazságos. A polgármesterhez nagy küldöttséggel járulunk, hogy mint első polgárunk, legyen támogatója igaz ügyünknek.

Intelligens polgárokhoz méltó eljárás ez! Nyugodtan, higgadtan, törvénnyel a kezünkben bizonyítjuk igazunkat.

Ezer kisiparos polgár ünnepélyes gunyában fog járulni a polgármester elé s alázatosan kérni, mint első polgárt, hogy a törvénynek a törvényhatóságban legyen jóakaró protektora.

A sors keze igen diszes állást jelölt ki nekünk. Igaz ugyan, hogy költséges állás s sok vizslyt okozott, de megtisztelő. Legyünk ott mindnyájan szaktársaim a küldöttségbe, hogy mentől impozánsabban adhassunk kifejezést azon kivánságunknak, hogy a törvény előtt egyforma legyen mindenki,

Értesítés. Szövetkezetünknel minden olcsóbb, mint bárhol. Nagy választék illatszerekben, szappanokban, fejmosóvizekben. stb. Acélárukban **ujdonságok:** Francia és solingeni borotvák (Pollárt-féle késsel) hozzávaló fenőszijak, zajtalan ollók, stb.

légyen az egyik oldalon ezer kisiparos, a másik oldalon egy gazdag fürdővállalkozó is.

A mi mozgalmunk ma már, a törvény igazságának érvényre jutása.

E nemes hivatást, szeretettel és jóakarattal töltjük be!

Magunkról.

Az ember önkénytelenül is tollat fog a kezébe, ha olvassa szaklapunkat, hogy csatlakozzék abba a lelkes táborba, akik gondolataikat, nézeteiket és ismereteiket közrebocsátják.

Hosszú idő óta figyelemmel kísérem lapunk hasábjait de sajnos, mindig azt látom, hogy a cikkíró — aki a legnagyobb jóakarattal és úgyszeretettel bocsátja közre véleményét, — többé-kevésbé támadásnak van kitéve.

Tény, hogy a mi szakmánk az, a hol legkevésbé tudja egyik szaktárs a másikat tapasztalataival megismertetni, nem azért, mert mintha nem volna kellő előadó képessége, hanem azért, mert nincs aki méltányolja s így ez a jó ügynek a legnagyobb kerékkötője. A cikkíró alig fejezte be cikkét, már is egy hatalmas kritikát zudít a fejére, oly kritikát, a minek legtöbbször személyes éle van, ami bizony elveszi a kedvet a cikkírástól. Ez az oka, hogy oly kevés szakcikk jelenik meg lapunkban, pedig van elég jó tollforgató és tehetséges szaktársunk.

Örök igazság az a közmondás: „minden ember annyit ér, amennyire magát értékeli“, ha mi egymást nem tiszteljük és becsüljük, hát akkor mástól sem követelhetjük azt. Szerény nézetem szerint minden szaktársnak erkölcsi kötelessége, hogy tollal is igyekezzék a szakma érdekét tőle telhetőleg szolgálni, azért csak dicséret illeti. S midőn ily irányban szólítom fel tollforgató szaktársaimat, egyben kérem az összeséget, hogy mindent oly szeretettel vegyünk, mint a

TÁRCZA.

— A «Fodrász Ujság» eredeti tárcája. —

Egy kulturkép.

Talán egyetlen iparág sincs, amely a többi iparágaktól annyira elszigetelten különálló lenne, mint a miénk.

Jellemző vonása ennek az is, hogy már ősidőktől fogva egy olyan individuális viszony áll fenn a vendég és fodrász között, amely egyetlen foglalkozási ágánál sem észlelhető.

A fodrásznak, ha kellő megfigyelő tehetséggel bír, alkalma nyílik vendégei nagyrészenek megismerni az életviszonyait, gondolkodását, jellemét. Még az íróknak sincs annyira alkalmuk megfigyelni az embert, a közönséget, mint nekünk fodrászoknak. Míg az írók munkás, vagy parasztruhába öltözve tanulmányozzák a nép életviszonyait, szokásait, addig a fodrásznak, ha ez véletlenül irodalommal is foglalkozik, minderre nincs szüksége; csupán különböző rendű üzletekben kell, mint segéd megfordulnia.

A borbély mér Neró császár uralkodása korában is igen tipikus tényezője volt a társadalomnak, amit Sienkievic, a lengyelek e nagynevű írója néhány év előtt megjelent „Quo vadis?“ című művében igen jellemzően említ meg. Mikor ugyanis a császár kegyetlen gazságait a lakosság megelégedve, lázadásra készült, a miniszterek és tribunok (főnemesek) értekezletet tartottak. A tribunok egyrésze nem tartotta veszélyesnek a helyzetet, mire Petrónius, a császár egyik bizalmas embere és az említett mű egyik klasszikus szereplője e szavakat intézte kételkedő társaihoz: „Ha meg

milyen jóakarattal az megiratott. Ha ekként megértjük egy inást, akkor az iparunknak teszünk szolgálatot s önmagunk becsültetését előbbre visszük.

Rippl József.

Borbélytermészet.

Minden embert a foglalkozása, a hivatása a maga természetéhez alkalmazva formálja, csiszolja. Nem csak fizikailag, testileg, de az egész gondolkodására is befolyással van, Bármilyen szép, erős test épségét a nehéz munka megtöri, meghajlítja, bizonyos. És ahogy áll ez testre, úgy gondolkodásra is alkalmazható. Ha valakinek oly foglalkozása van, hogy mikor dolgozik, mélyebben is kell gondolkoznia, mert a munkája úgy követeli, amit készít maradandó tárgy, mű lesz, amin jó vagy rossz munka évekig is meglátszik, az az ember gondolkodása fejlesztve erősödik s így ezen keresztül komolyabb jelleműnek marad továbbra is mindig, nem csak azért, mert foglalkozása nevelte olyanná, hanem mert komolyabbnak, gondolkodóbbnak akar és kell is maradnia, mert különben képtelenné válna maradása gondolkodást megkívánó munkája mellett, amivel kenyerét keresi.

A természettudomány ezen megdöntetlen alapigazságát azért kellett elmondanom, hogy így megérthetőbbé lássék a borbélytermészet specialis volta, amely bennünk van, rajtunk meglátszik és életünket irányítja. Mi tette azzá? Szakma különös, minden más szakmától hasonlatlanul kiválva meglévő természete. Szakma megmunkálása ma tökéletlen, kényelmetlen berendezések folytán a test szép formáját, tartását, épségét némileg elrutítja, ami leginkább hátmeggörnyedtségben és csunya járásban majdnem mindryájunkban megnyilatkozik. Ha a székeknek azon formáját kitalálják, hogy hajolni munkánál nem fog kelleni, akkor majd több egyenes testű borbély lesz. Könnyűnek látszó munka meghajlítja a testeket és nagy

akartok győződni a császárt fenyegető veszedelemről, akkor menjetek és beretváljátok a népet». Tehát ebből is kitűnik, hogy a borbélyok már a régmúlt időkben is mennyire ismerték a közönséget.

Az is megállapítható nem egy történelmi adat alapján, hogy régente a borbélyok nagyragu előkelőségeknek, sőt uralkodóknak is meghitt bizalmas embereik voltak.

A 90-es évek elején halt meg a Páris melletti Saint-Denisben Paul Courtois fodrász, aki III. Napoleonnak fodrása és kedvenc embere volt. dacára annak, hogy a császár igen jól tudta, hogy Courtois — republikánus érzelmű. Ha szépítés közben a még ma is élő Eugénia excsászárnő is jelen volt és a magas politikáról esett szó, olyankor a császár érthető zavarral küzdött, mert a makacsfejű Courtois mester csöppet sem titkolta az elveit. Erről a megboldogult klasszikus szaktársunkról halála alkalmával annak idején a magyar lapok is megemlékeztek.

A nagy társadalmi és kulturfejlődések dacára ez a viszony a fodrász és vendége közt többé-kevésbé ma is fennáll, de egy sajnálatos jelenséget — mely a mai korban, főleg szeretett hazánkban lett divattá — el nem hallgathatok. Bizonyos, hogy bármily üzlettel foglalkozó ember munkája, áruja ki van téve a közönség kritikájának, szeszélyének, de mi fodrászok, ennek annyival is inkább kivagyunk téve, mert senkisé foglalkozik olyan közvetlenül a közönséggel, mint mi. Azonban a közönség körében akadnak egyes, a jónevelés hiányában szükölködő alakok, akik ezzel a jogukkal visszaélve a fodrásszal szemben okkal vagy ok nélkül durva

kort alig ér el a borbély, tehát még sem lehet oly könnyű amilyennek látszik. Nem könnyű, de hogy egyszerű annyi bizonyos. És mert egyszerű agyunkat nem erőlteti meg, gondolkodásunkat nem fejlesztheti. Más iparos gondolkodása akkor is erősödik, a mikor valami tárgy elkészítésében arra törekszik, hogy az mennél tökéletesebb, művészebb, használatban praktikusabb s mindennekfölött értékes legyen. És ő lehet nagyiparos, gyáros is, de mink nem lehetünk azok. Azonkívül nekünk munkánkban nem lehet élvezetünk, alkotásunkban nem gyönyörködhetünk, mert a borotválásban, hajvágásban bármily művészi munkát végeztünk is, ez rövid életű s csak a szakszem tudja legfőbb méltányolni.

Azt hiszem, hogy elegendő sorba állított okok ezek annak bebizonyítására, hogy a mi gondolkodásunk nemcsak hogy nem erősödhetik, de még a meglévőt is sanyargatják és természetünket olyanná gyurják, amilyen: gondolkodásban silány, jellemében könnyű és mindennekfölött önző.

Ime ez a borbélytermészet, ilyen ma. És én azt hiszem ez a rólunk leszedett természetrajz oka mindannak, ami rosz nálunk és gátja mindama cselekvéseknek, melyek jobb, gazdagabb élet felé való utunkat egyengetni akarják. Így az összetartást is gátolja, lehetetlenné teszi és úgy a mesteri mint a segédi karban összetartás megteremtődni nem tud. M¹ lett például a nagy nekiiramodással indult mesteri kerületi körökkel, melyekben az összetartás erejét nevelni akarták s innen terjeszteni az összeség között? És hol van a segédi összetartás? Mind egoisták, egyik a másik érdekében világért egy lépést nem tenne. És kíváncsian várom a most megalkult Szövetkezet fejlődését; vajjon eléri-e remélt célját? Kétséges, noha könnyen, rövidesen virágozhatna, ha nagyobb akarat megnyilvánulna iránta. De ne is menjünk olyan távoli ideális erők világába. Vessünk egy pillantást a közeli valóságba. a szaklap olvasók számának mekkoraságára. Az ember azt hinné, hogy ezen csekély kötelességet valamennyien gyakorolják. Sajnos még azt se teszik, 40%-a nem olvassa

modorral viseltetnek. Különös jelenség, hogy iskolákat végzett emberek a nyegléskedést előkelő tempónak tartják. A fodrásznak munkaképességén kívül a pszichologia bizonyos ismeretére van szüksége, hogy az e fajta esodabogarakkal bánni tudjon.

Az pedig a modern kultúra szégyenfoltja, hogy az emberek egymásközötti érintkezésében az otromba modort nem bírta kiirtani.

Egyik igen komikus tünete korunknak az is, hogy a közönség egyrésze — köztük művelt emberek is — a fodrász-üzleteket megannyi bacillus fészeknek tekinti. A legsajnálatosabb ebben a dologban az, hogy rendszerint akad néhány orvos is, aki a laikus közönséget ezen balhitében meg is erősíti. Pedig az utóbbi évtizedek alatt iparunk tagadhatatlanul igen tiszteletreméltó fejlődéseken ment át. A higiénia, de általában a tisztaság szempontjából oly magas színvonalon áll, hogy némely orvosnak az a véleménye, miszerint a legtöbb bőrbetegség a fodrász-üzletekben szereshető, igen kétes értékűnek bizonyul.

Ez a balvéleményük valószínűleg még a régmúlt idők-ből származik; azt pedig bölcsen elfelejtik ezek a jó urak, hogy ma már a borbélyok nem fagygyugyertya fényénél nyirnak és hogy a zsirosruházatu, rimekben viccelő vén borbély, meg a gyanus foltokkal telített tarka-barka öltözetű, torzonborz frizurájában fésűvel és felső oldalzsebében ollóval pózoló segédje legfeljebb eldugott vidéki zugokban vagy régi szindarabokban látható.

Tempora mutantur.

G. M.

saját szaklapját se. 60%-a tehát olvassa, de már csak ennek is a fele az, a kik komolyabban foglalkoznak, fáradnak a a szakma és az összesség érdekében. Szomorú perspektiva, de remélhető, hogy mihamar megváltozunk és kell is, hogy megváltozzunk, ha eredményeket akarunk elérni.

De nézzük tovább a borbélytermészet munkáját, mert ránehezedik ő minden intézményünkre. Milyennek fejlesztette a segédelhelyezést is? Hivatalos — testületi — közvetítés nagyjában ekként történik: Közvetítő egy a célnak nem épen megfelelő terem közepén állva hirdeti s a köréje csoportosult segédek közül, kik éhes szemekkel nyujtják feléje munkakönyvüket, ő választja tetszése szerint a betöltendő állásra valamelyiket. Könyvét attól veheti el, akitől neki jól esik. Néha megtörténik, hogy 3 napos munkanélküli kap kondíciót s viszont aki már 5—6 hete sétál nem kap, Ez nagy igazságtalanság. A közvetítőt ily rendszer hatalmassá teszi, amivel néha bizony él is. De ha legigazságosabb volna, akkor is az a gyanu támadhat mindnyájunkban ellene, hogy pénzért is adhat kondíciókat, mert alkalma megengedheti azt. A gyanu tehát jogos, mert a látszat úgy mutatja és gyanusítható lesz mindaddig az elhelyező, míg csak ily keretben, ily tökéletlen igazságtalan rendszer mellett fog az elhelyezés történni. Van-e ehhez hasonló közvetítés Budapesten vagy bárhol egyebütt? Senki se mondhatja rá, hogy igen. Az ilyen elhelyezés szűli a segédek közt a nagy elkeseredést, amely már eddig is sőt a jövőben még többször megboszulja magát. És különben miért ilyen? Egyik félnek se felel meg. Mester is, segéd is panaszkodik ellene.

Változtassák meg igazságos alapra mennél előbb az illetékes tényezők, míg nem késő. Emberséges munkát fognak végezni. Vagy szép szó nem elég, kényszer tetszetősebb? Következő két pontot határozottan szem előtt kell tartani: feltétlenül egy helyen legyen. nehogy segédnek és mesternek 5—6 helyre is kelljen mászkálni szükség esetén és aztán mindig az a segéd kapjon kondíciót, ki legrégebben sétál.

Hlavács Rezs.

Mosásról.

A közelmúltban elhatároztam, hogy a Budapesten általánosan ismert Glückszmann J. ruhakölcsönző céggel a hanyag kiszolgálás, de főként a kölcsönruhák silánysága miatt szakítok, ez oknál fogva a cserét beszüntetem, s szóbeli üzenetet küldöttem a cég szolgájától, hogy a következő csere napra, vagy ha tetszik hamarabb, a céget a leszámolásra kérem. A következő csere napon — mintha misem történt volna — kezében a legutóbbi számlával s egyéb instrumentumokkal beállított a szolga, de — mint kérdésemre előadta — a leszámolásra semmiféle megbízást nem kapott. Ujra utasítottam a szolgát, hogy a céget leszámolásra kérem. Ezen eljárási módot magam is elégtelennek találván, telefonon hívtam fel a céget. Az elszámolásra való felhívásomra azt a pökhendi választ kaptam, hogy: „legyen szerencsém!” „igen örvendünk!” De uram! — feleltem vissza én — nem azt akarom tudni, hogy mennyire örvendeznek s hogy az elszámolásra való felszólítás következtében szerencsésnek érzik-e magukat, hanem, hogy mikor küldenek el a ruháért? A válasz kurtán és furcsán hangzott: „igen kérem, megy a kocsí, megy az ember, megy a kocsí . . .” A legközelebbi csere napon ment is a kocsí, és valószínűen vele az ember is, de hozzám nem jött. Ujra telefonáltam s követeltem a mielőbbi leszámolását. A válasz újra megjött: „megy az ember, megy a kocsí . . .” Megjegyeztem hogy ez nem komoly intézkedés, s korán sem üzleti modor és főként nem budapesti, én ha-

tározott választ kérek! A telefonáló ur — valószínűleg alkalmazott — a komoly válasz helyett így szólt: „Ön azt mondja, hogy ez nem budapesti modor?“ hja! mi így szoktunk!“ s mindjárt utána tette az inpertinens kérdést! „Ura ságod úgy látszik vidéki?“ Azt feleltem: „én nem annyira, mint ön, mert én budapesti vagyok, ön pedig mucsai.“ Erre dühösen lecsapta a telefonkagylót. A következő héten jött a kocsis és jött az ember is, már t. i. a szolga s jelentette, hogy a ruháért jött. A ruhát kikészítettem s az elszámolásra várva, kérdést intéztem hozzá, hogy milyen utasítást kapott a hiányzó kendő árára s más egyébre nézve. Mondá, hogy ő semmi más utasítást nem kapott, minthogy a fehéreműt szállítsa el, az elszámolásra pedig én menjek be a cég irodájába. Természetesen a ruhát ilyenformán az embernek nem adtam ki pusztán szóra; annak az embernek, a ki a meghatalmazásnak semmiféle bizonyítékát felmutatni nem tudta, mert a helyes üzleti eljárás az lehet, hogy midőn a ruhát átadjuk, meg kell kapnunk a kauciót s még inkább a kimutatást, illetőleg a 150 mennyi darab fehéreműt átvételéről szóló és sajátkezünk aláírásával ellátott elismervényt, melynek az átadás pillanatától kezdve a cégnél semmi helye nincsen. Persze a Glückszmann cégtől hovatovább mindenki elpártol s előlötti elkeseredésükben furfangos bosszantásokhoz és a bosszu fegyveréhez nyulnak. Néhány nap múlva a cég sikasztás címén bünvádi feljelentést tett ellenem. Nesze neked elpártolt üzletfél! De ha könnyelműen kiadnánk a ruhát, melyek között nem egy az olyan, melyből a bélyegző kiköppött, mind visszadobnák, de közzécsempészhetnek tiszter annyit s akkor a kauciót, illetőleg mihamarabb oda jutnánk, hogy: „egy dinár, két dinár, neked immár semmi sem jár.“

Ez az én kis történetem, melyet a minden, Budapesten élő szaktársaim részére, miheztartás végett megírni jónak láttam.

Budapest, 1909. december hó.

tisztelettel
Pap Dezső István
fodrász-borbély.

A színházi fodrász.

(Folytatás.)

Aki színházi fodrászságra vállalkozik, annak minden tekintetben kitűnő fodrásznak kell lennie. A színháznál előfordul, hogy a rendes parókák között olyan parókára lesz szüksége, amely a rendes parókától nagyon eltér, azonban mégis határozottan ebbe a szakmába tartozik. E célból a paróka készítésével bővebben fogunk foglalkozni. Egy színház részére megmontirozandó parókára a legnagyobb figyelmet kell fordítanunk: pontos mérték, a fejalakulat legnagyobb tekintetbe vétele. E szerint a fafejet (gipszszel s más alkalmas anyagokkal) ki kell tömni, formálni. Ennek megtörténte után újra ki kell mérni a nyakot és a halántékot meglehetősen szlesre, nem hegyesre. Csakis vékony, de jó anyagot vegyünk. A nyak és halántékokra hosszú rugót vegyünk, melyeknek azon nem szabad a szallagon tulig terjedniök. A rugókat, anélkül, hogy ráncokat vessenek, jól le kell varrni. A haját erősen kell becsomózni, a csomók kicsikék legyenek. Lehetőleg preparált haját használunk, mert az adja ki a legszébb formát.

Kisebb-nagyobb kopaszságú parókák készítéséhez legjobb, ha szarvasbőrt használunk, de ügyelni kell, hogy ráncot ne csináljunk a homlokon. Ha azonban mégis belekerülne valami ránc, ez a szarvasbőről könnyen kivágható s a bőrt

ujra, anélkül hogy feltűnne, össze lehet varrni. E jó tulajdonsága meg van a szarvasbőrnek.

A szarvasbőrből készült parókának csak az a hátránya, hogy a szereplő izzad, a szarvasbőr összezsugorodik s emiatt ilyen esetben a parókát rögtön a fafejre kell huzni, hogy azon kiszáradjon. A szarvasbőrből készült parókának ezen hátrányát azonban kárpótolja azon nagy előnye, hogy minden fejformához könnyen simul; oly előny, mely a színházi paróka állománynál megbecsülhetetlen körülmény. Azok részére, akik ilyen parókát még nem készítettek, megjegyzem, hogy szarvasbőrbe aránylag könnyebben lehet knipfelni, mint bár mely más szövetbe.

Amidőn a megrendelt jellemparókéval elkészültünk, azt alaposan megnedvesítjük s felhuzzuk a fafejre s ott adjuk meg a megkívánt formát még a paróka megnyirása előtt. Ha a paróka megszáradt, megnyirjuk s kivasaljuk. Amit a formálás tekintetében vizes állapotában nem értünk el, a vassal most biztosan elérjük. Az eljárás hosszadalmasnak látszik, de legyen ez bármilyen értéktelen munka is, jó kikészítéssel a legjobb eredményt érünk el.

Hogy színházi parókákban milyen különféleségek vannak, szakembernek megmagyarázni felesleges, laikusnak felsorolni pedig céltalan. Itt nagyjában csak fajtájuk megnevezését óhajtjuk megkockáztatni, amennyiben ez éppen nem lehetetlen.

1. Rövid haju parókák, gömbölyű fejek a nép részére, vagy bizonyos adatok nyomán jelmezfrizurák, modern parókák a XIX. század közepe utáni idősokra a mai napig.

2. Félhosszu parókák, sima hajjal, jelenkori jellemfejek, esetleg különböző nemzetiségű jellemfejek részére néprajzi adatok nyomán, ugymint göndörített olaszok és görögök ábrázolására a megfelelő idősoknak megfelelően.

3. Hosszu haju parókák, melyek használandók 600—1600 Kr. utáni idősokban. Ennek az idősoknak vannak különösen gazdag részletei a germanok és a többi európai államok népei részére. Kócos, ápolatlan haju parókák szükségesek a Krisztus előtti népek, ugymint ősgermanok, hunok stb. ábrázolására is.

4. Renaissance parókák; hatalmas, hosszuhaju parókák, közepén elválasztva, magasan sütött sopfal mindkét oldalon, a vállakra gazdagon aláhulló loknikkal, tetszés szerinti színekben, különösen Franciaországban, Németországban és Ausztriában a XVII. század kezdete és a XVIII. század közepe között játszó darabok részére.

5. Allongparókák; rendesen fehérek, de minden más színben is, (a renaissance parókáknak egy mellék fajtája.) Ezeknél azonban, mert az egész apró loknikba van sütve, a fej hatalmasabb, méltóságtejeljesebb. Időszakuk a XVIII. század közepétől ennek a századnak a végéig terjed.

6. Rokkókó parókák; fehér parókák, a fej elülső része göndörre sütve, hátulsó része sima hosszú farokkal vagy zacskóval a szereplő jelleme szerint. Időszakuk azonos az előbbiekével,

7. Kínai parókák; teljesen kopasz parókák, a forgó helyén copffal, mely a hátán felőleg megfelelő hosszúságban.

8. Japán parókák; nagy kopaszságú parókák, oldalt és a nyakban hosszú hajjal, mely megkötve vagy összefonva a fej kopasz részére előre van fektetve. Megjegyzendő, hogy ez a hajviselet nem felel meg a mai japáni ember hajviseletének, hanem inkább csak ősi hajviselete a japánoknak, melyet a civilizáció ma már majdnem teljesen elsöpört, ez annál is inkább könnyen ment, mert a frizurához a haját le kellett beretválni s mesterséges kopasztságot ezuton előidézni, illetve csinálni.

9. Négerparókák; fekete, rövid göndörített parókák, a melyek úgy néznek ki, mint a kreppelt filc. Ide tartoznak még az indiánusok, buschmannok, eszkimók, kafferek stb. részére szánt parókák.

10. Jellemparókák; ebben a szóban merül ki a színházi fodrász sokatjelentő inventára, Ez a szó a színházi fodrásznak oly bő fogalom, mintha más ember azt mondja, hogy „számtalan.“ (Folyt. köv.)

Vegyes hírek.

Pályázati hirdetés.

A néhai Axmann Károly-féle alapítvány rendelkezésre álló kamatai az eddigi szokásokhoz képest a szent karácsonyi ünnepek alkalmával fognak kiosztatni.

Ezen kamatból való segélyre igényt tarthatnak önhibájukon kívül elszegényedett és nyomorral küzdő budapesti illetőségű borbélyok és fodrászok, esetleg azok özvegyei és árvái.

A kellőleg megokolt kérvényeket f. évi december hó 20-ik napjának este 8 óráig nyújtandók be a testületi irodában (VII., Csengery-utca 15.)

Budapest, 1909. évi december hóban.

A testületi elnökség.

Betegsegélyző pénztári taktika. A szabadkai betegs. pénztár, hogy a kint lévő hátralékot behajtsa, reájuk jellemző megoldáshoz fordultak. A pénztár a minap sikkasztás miatt bünvádi feljelentést tett a járásbírósnál ezernél több szabadkai iparos ellen, akiket azzal vádol, hogy levonták munkásaik heti béréből a pénztári járulékokat s azokat nem fizették be.

A járásbírósnak már legközelebb megkezdni ennek az ezernél több pörnek a tárgyalását. Szabadkán természetesen rendkívül nagy a megdöbbenés, főképpen az érdekelt iparosok közt, de maguk a járásbírósnak bírái is megvannak rökönnyödvé a per-özön miatt. A pénztár igazgatósága azonban nem enged.

Eljegyzés. Steiner Gyula szaktársunk eljegyezte Korda Rózsika kisasszonyt.

Üdvözljük a jegyes párt!

Marsó János nagykovácsi borbély ügyes foghúzó hírében áll, különösen azért, mert a beteg sohasem veszi észre, hogy mikor jön a kritikus pillanat. Hogy a figyelmet attól a rettegelt fogótól elterelje, neki speciális módszere van. Fonott nádszékbe ülteti a paciensét, s míg ő fent a foggal bibelődik, addig az inas egy vékonyka tűvel a nádszéken keresztül alul szur egyet. Természetesen, hogy a váratlan helyről jövő fájdalom oda tereli a figyelmet . . . és ezalatt kint van a fog.

A napokban egy tanyai magyar állit be a boltba, majd kiesik a szeme, úgy fel van dagadva az arca. Marsó ur nem is kérdezi mi járatban van, csak ülteti le abba a bizonyos nádszékbe. Előveszi a fogót s az inas is az adott jelre szur egyet és kint a fog.

A szerencsés operáció után elégedetten kérdi a mester:

— No, bátyám! Ugy-e hamar megtörtént, aztán nem is fájt?

Rázogatja fejét a magyar:

— Hiszen nincs mán sömmi baj, de soh'se hittem volna, hogy olyan mélyen legyen a töve.

S. nyug. állatorvos nagyon szeret vadászni. Nemrég a dunántúlra rándult egy pár vadkacsára. Már harmadnapja tartott a vadászat, zsákmány volt bőven, ott szeretett volna még maradni pár napig. Fővárosi ember letére azonban nem szívesen túrta a harmadnapos szakállt, kérdészködött tehát, van-e a faluban ügyes borbély. A megnyugtató válasz után elküldött a borbélyért. Nagy volt a csodálkozása, mikor látja, hogy a falusi borbély, igaz, hogy nem új, de fekete frakkban jelenik meg, de még jobban csodálkozott, mikor a borbélyban a cigányprimásra ismert, aki az este a vacsoránál szólózott az uraknak. Mindegy gondolja magában, hátha a borotvát ügyesebben kezeli, mint a vonót, és megborotváltatta magát. Soha még borbély úgy nem ki-nozta, mint ez a primás. De azért, amikor vége volt a munkának, bő honoráriumot adott a primás borbélynak és keserves humorral mondotta:

— Tegnap este még nem hittem volna, hogy így meg tudjál rikatni.

Tanonc szabadítás. Folyó hó 9-én tartott tanonc szabadító ülésen a következő tanoncok szabadultak fel:

Stark Győző	Mitsch Ádám	mesternél
Pauch József	Jakabb József	"
Flickinger Mátyás	Czillich Péter	"
Schwabach Lipót	Anton Antal	"
Patai Rezső	Schautz György	"
Graczer János	Tormuth Ádám	"
Schilling Ferencz	Seregi Zsigmond	"
Reif Károly	Anton Antal	"
Haisch Károly	Scheli Lipót	"

Josef Heller München Rumfordstrasse

1/a acélárugyár és homoru műköszörülde nagy képes árjegyzéket adott ki, melyet szívesen megküld portomentesen minden érdeklődőnek, ki azt kéri és lapunkra hivatkozik.

Szerkesztői üzenetek.

H. R. Budapest. Az «Esti levél» ötletéből kifolyólag nem látjuk most aktuálisnak az ügy bolygatását. Nagyobb dolog ez, a minek érdekében egyszer már döntő lépést kell tenni. Ha a szakmánkhöz tartozik — mint a hogy mi azt hisszük — akkor azt másnak nincs is joga folytatni. De, hogy mi lesz az eredmény oly kérdésnél, melyet írott törvény nem véd, előre látható. A női fodrászok nagy tömege, mind csak élősdli lény, szakmánk testén hatósági engedelemmel, szomorú magyarázata a törvénynek, ha akarom vemhes, ha akarom nem vemhes.

Különben köszönjük figyelmeztetését.

K. B. Budapest. Lapunk egy előző számának cikkét méltóztatott rosszul átírni. Közlésének semmi értelme nincs.

F. B. Budapest. Mindazokat megtalálja a „Modern Fodrász“-ban. Kapható a kiadóhivatalban 3 kor. beküldése mellett.

Előfizető. 1. Aranyozott keretek felfrissítéséhez és hogy fényt nyerjenek, szükséges, hogy 4 rész tojásfehérnyében 1 rész konyhasót feloldjunk, melylyel kefe segítségével a kereteket végig dörzsöljük, miáltal a homályossá vált aranyozás rögtön visszanyeri fényét.

2. Rózsafogpor a következőkből áll: iszapolt kréta 20 deka, ibolya gyökérpor 5 deka, rózsa-olaj 1 gramm, borsmenta-olaj 2 gramm.

B. B. Budapest. Alkalmilag.

Szaktárs. Az üzlet áthelyezést a kerületi előjárásnak írásban kell bejelenteni. A bejelentésre 1 koronás, a mellékelt iparjogra 30 filléres okmánybélyeget tegyen.

Üzletemet, mely havonta 300 koronát jövedelmez, házbér 560 kor. egy évre, betegség miatt eladom. — Cim a kiadóban.

Egy jó házból való fiu, késműves és műköszörüs szakmába felvétetik, Dreszmann Károly Budapest, Erzsébetkörút 24. szám.

Szép üzlethelyiség kis alkovval, melyben 12 év óta fodrász van, feltűnő olcsó lakbérrel a Tisza Kálmán-téren csekély összegért, sürgős elutazás miatt eladó. — Cim: Tisza Kálmán-tér 12. szám, fodrász.

Lapszerkesztő bizottság: Müller Károly. Fülöp János.

Az ipartestület jogtanácsosa: Dr. Révay Zoltán ügyvéd lakik IV., Váci-utca 56. szám.

Kiadja: Nagel István könyvnyomdája Budapest, VII., Vörösmarty-utca 17.

URANOS

szabadaím. ké-
kítő pasztilla

ruhamosáshoz
a
legjobb kékítő

Kapható minden jobb üzletben

HOCHSINGER TESTVÉREK

vegyészeti gyár

B U D A P E S T, VII.

FLASNER KÁLMÁN késes és műköszörüs mester Budapest, VII. ker., Hársfa-utca 1. szám.

JOSEF HELLER

MÜNCHEN, Rumfordstr. 1a

Első és legrégibb délnémet borotva-
gyár és homoru köszörülde.

Különlegességi üzlet teljes férfi- és női-
fodrász berendezésekben.

Kivánatra portómentesen küldöm
legujabb képes
fő-árjegyzékemet.

Nélkülözhetetlen
minden fodrásznak, aki nem maradi,
aki üzletmenetét javítani akarja,
aki vendégei megelegedését kiérdemelni
akarja,
aki felfogja a saját előnyét, akár mester
akár segéd: a most megjelent

Modern Fodrász

mely könyv minden a fodrásziparost
érdeklő dolgot alaposan tárgyal és tanít.
Számos recept illat, hajfesték, Bay-Rum, sat. a
fodrászt érdeklő szerekről.

kapható 3 koronáért a kiadóban
VII., Vörösmarty-utca 17.

Hirdetések

e lap részére felvétetnek a kiadóhivatalban
Budapest,

VII, kerület, Vörösmarty-utca 17. szám.

Alulírott czégem tisztelettel értesíti a n. érd. közönséget és a t. cz. fodrász urakat, hogy **Hársfa-utca 1. sz.** a villanyerőre berendezett borotva műköszörüldémben minden néven nevezendő aczélárukat és fodrászati czikkakat állandóan raktáron tartok. Egyedüli törekvésem a n. érd. közönséget és a t. cz. fodrász urakat a raktáron levő összes fodrászati czikkekből a legjutányosabb árak mellett gyorsan és pontosan kiszolgálni, valamint a megrendelést házhoz küldeni. Vidéki levelekre azonnali válasz és elintézés.

Mielőbbi nagybecsü megrendelést kérve, maradtam hazafias tisztelettel

Á N G Y Á N B É L A

Fodrászati berendezések, műszerek és illatszerek nagybani raktára

BUDAPEST, VIII., JÓZSEF-KÖRUT 9.

Mielőtt bármily a szakba vágó cikket vásárol vagy rendel, tiszteljen meg személyesen vagy kérje a legujabban megjelent **nagybani képes árjegyzékem**, melyet szívesen küldök becses czimére.

Teljes **fodrász-üzleti berendezésekből** külön raktárhelyiségekben állandóan nagyválasztéku raktárt tartok, továbbá **haj- és szakálvágó-gépek**, ollók, borotvák, üzleti kabátokból stb. különösen nagyválasztéku raktár, valamint a legujabb á la Pollart **francia fenő-szijakból és borotvák**ból is.

Helybeni megrendeléseket legczélszerűbb telefonton utján eszközölni, mert a legkisebb rendelést is szívesen házhoz szállítom.

TELEFON: 48-13.

NOXIN

A
LEGJOBB
CIPŐ-
KRÉM

A szabadalmi.
KULCSOSAL.

Minden jobb üzletben kapható.
HOCHSINGER TESTVÉREK
BUDAPEST.

Van szerencsém b. tudomására adni, **BUDAPESTEN, VI., Váczi-körut 27. sz.** alatt villamos erőre berendezett

borotva-műköszörüldét alapítottam

és raktáron tartom a legkitünőbb fajta angol, svéd, francia és solingeni gyármányu borotvákat, ollókat, haj- és szakálvágó gépeket, általam jótállás mellett köszörülve. A vidéki megrendeléseket pontosan, azonnal, a köszörüléseket pedig 8 nap alatt teljesítem

Magamat becses pártfogásába ajánlva, kiváló tisztelettel

BLEHA FERENCZ BUDAPEST, VI., Váczi-körut 27.
(Páris-szálloda mellett.)

Szenzációs ujdonság.

„**ATLASZ**“ borotváló krém a borotválás terén a jelenkor legnagyobb szenzációja.

„**ATLASZ**“ borotváló krém növényekből sajtolt preparatum.

„**ATLASZ**“ borotváló krémmel a legkényesebb szakállt is minden dörzsölés nélkül csodás könnyedséggel lehet borotválni.

„**ATLASZ**“ borotváló krémet mutató ujjal kell a szakállra kenni, azaz csak megsimogatni és utána rögtön meglepő könnyen borotvál; nincs oly kényes szakáll, mely borotválás közben kipattanna, bármily soká és erősen is utána borotvál.

„**ATLASZ**“ borotváló krémmel való borotválás után mindenki a legnagyobb meglepedéssel fog az ön üzletéből távozni; gyors és kellemes borotválás az arcra üdítő hatással van.

„**ATLASZ**“ borotváló krém, az eddig használatban levő összes szappanokat felülmúlja, mint tudva van, a szappannal való borotválás sok kellemetlenséggel jár; arcégést a közönség mindig a fodrász urak hibájának róttá fel, az egész téves felfogás a közönség részéről, amennyihen a szappan főalkatrészei szóda és lugkő, és a szokásos hosszadalmas dörzsölésnél a pórusok megnyílnak és ezek okozzák a csipő maró fájdalmat.

„**ATLASZ**“ borotváló krém használatánál ezen panaszok megszűnnek.

„**ATLASZ**“ borotváló krémmel való borotválással roppant sok időt nyerünk; megszűnik az előzetes szappanhab csinálás, hosszadalmas szakáll bedörzsölés és kéz letörlés.

„**ATLASZ**“ borotváló krémet egy ujjal kell csak szakállra kenni s. tiszta gyors és igen intenzív munkát végezhet.

„**ATLASZ**“ borotváló krém használatához víz általában nem szükséges, sőt a szokásos arczmosás is feleslegessé válik, hanem elegendő az eddigi szokásos arczfecskenkezés.

Kiszolgálás közben az ide-oda futkozás is teljesen megszűnik. 1 kgr. „**ATLASZ**“ borotváló krém 3 kgr. borotváló szappant helyettesít

Kérem becses czégedet nálam egy próbarendelést csinálni és előre biztosítani, hogy becses elismerését ki fogom érdemelni.

1 kgr. **ATLASZ** borotváló krém ára 1 kor. 60 fill.

„**ATLASZ**“ borotváló krém magánborotválók részére 1 nagy tubus (120 borotválásra) 1 kor., 1 kis tubus (70 borotválásra) 70 fill. — Számos előismerő levelekkel kitüntetve.

Magyarország egyedüli nagybani elárusítója

Winkler D. H. Akácza-u. 5. (Rákóczi-ut mellett.)

D r e s z m a n n K á r o l y

homoru műköszörüldé és aczéláru raktára

Budapest, VII., Erzsébet-körut 24. sz.

Ajánlja műköszörüldéjét és nagy aczéláru raktárát a t. fodrász urak becses figyelméhe.

TELEFON:

TELEFON:

ZAORÁL' BOROTVA A LEGJOBB.
 1900 PÁRIS VILÁG KIÁLLÍTÁSON ELISMERT ÉS EZÜST ÉREMMEL KITÜNTETETT
 "SAJÁT GYÁRTMÁNY" JÓTÁLLÁSSAL.
ZAORÁL JÁNOS
 BOROTVA GYÁR ÉS HOMORÚ MŰKÖSZÖRŰLDE
 BUDAPEST VIII. BAROSS-UTCZA 1.
 GYÁRTELEP
 UJPEST, ÁRPÁD-UT 25. SZÁM.

Komáromy és Zakar

Budapest, VI. ker., Király-utca 36.

Saját gyártmányu hajbetéteket (meglepő újdonság) szállítok szaktársaknak jutányos árak mellett, továbbá valódi angol krep 10 K kilója, hajfonatok, frizettek, loknik, bandeaux, transformatiok, uri, női és színházi parókákban legnagyobb raktárt tartok ugy nyers, mint kidolgozott hajakban bámulatos olcsó árak mellett nagyban és kicsinyben. Javításokat és festéseket elfogadok.

Lipp Ferencz

műköszörüs mester

Budapest, X. ker., Ráday-utca 5. szám.

Ajánlja aczéláru raktárát és műhelyét minden e szakba vágó munkák pontos, jó és olcsó elkészítésére.

Pajor Testvérek

Illatszert és Cosmetikai cikkek gyára.

Budapest, Váci-körút 78. (Pesti Hirlap palota.)

Az összes bel- és külföldi gyártmányu fodrászati árut raktáron tartják. — Telefon általi rendelést azonnal küldjük házhoz.

Telefon szám 36—56.

Legolcsóbb bevásárlási forrás!

Fodrászati és cosmetikai cikkekben.

Pinaud-féle Eau de Quinine nagy üveg	---	K	4.—
" " " " kis üveg	---	"	2.—
Bay-Rum literje	---	"	2.—
Kölni viz literje	---	"	2.—
Brillantín $\frac{1}{4}$ kilo	---	"	1.—
" nagy üveg	---	"	—32
Bäder-féle Egfaum fejmosó kivonat a legtokélete- sebb fejmosó viz üvegje	---	"	1.20
Engel-féle Sabária borotváló szappan, csak az va- lódi, mely védjeggyel van ellátva kilója	---	"	—92
Valódi angol crepp méterje	---	"	—40
Legujabb formatartó darabja	---	"	—40
Verseny bajuszkötő finom selyembői	---	"	—24
Raktáron tartom továbbá az összes forgalomban lévő bajusz- kötőket a legolcsóbb ár mellett.			
Dupla fenőszij forgó kapocscsal darabja	---	"	1.20
Neverip gummi tuczatja	---	"	1.20
Állandó dús választék legolcsóbb árak mellett női bontó és oldalfésük ugyszintén legdivatosabb disz hajtukben.			

Telefon.

A legcsekélyebb rendelést a legnagyobb készséggel házhoz szállítok.

Nagyrabecsült pártfogását kérve, kiváló tisztelettel

Winkler D. M.

Akácza-u. 5. sz.
Rákóczi-ui mellett.

BÉRLETKÖNYVECSKÉK

fodrász urak részére

tizenkét számmal (minden szám egy lap)

kaphatók névvel, vagy név nélkül a lap kiadóhivatalában

VII., Vörösmarty-utca 17. szám alatt.